

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1635. usque ad annum 1643

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 9011888X

§. 73. Continuati Puritanorum tumultus in Scotia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67406)

decretum præfatus Leo Allatius integrum in sua perpetua, ut vocat, *Ecclesia Orientalis, & Occidentalis consensione* edidit, indeque Ecclesiam Græcam a Lutheri & Calvini erroribus semper discrepasse, cum Catholico-Romana autem etiam post schisma potissimam partem consentire ostendit. Ceterum probe observandum venit, quod hæc Synodus Constantinopolitana Cyrillo Lucari nominatim anathema dixerit, quod iudicium tamen Synodus Jerosolymitana anno hujus sæculi septuagesimo secundo contra eundem habita approbavit quidem, ea tamen conditione limitatum, *si hæreticus Calvinista re ipsa fuerit, neque respuerit.*

§. LXXIII.

Continuati Puritanorum tumultus in Scotia.

Postquam Puritani, ceterique Regem ejusque Regimen exosi adversus novam Liturgiam, aliorumque rituum innovationes, initam inter se conventionem promulgare ausi fuerant, aucta per ipsam Regis indulgentiam rebellionem, cuncta fidelitatis sacramenta, quæ legitimo Regi suo præstiterant, proprio arbitrio, die prima Martii ejurarunt, in perfidiæ suæ excusationem obtendentes,

Sæc. XVII.
A. C. 1638.*Pufendorf.**Hist. Gen.**t. 4. p. 78.**Salmon Hist.**d' Angl. t. 1.**pag. 208.**Rapin Thoir.**Hist. d' Angl.**lib. 19.*

Sæc. XVII.
A. C. 1638. tes, quod inconsulta Ecclesia, ac generali Synodo regimen Episcopale a Jacobo I. Rege fuisset investum, atque Episcoporum suffragiis Rex in Senatu cuncta ad suum arbitrium disposuisset, necnon in Glascuana Synodo anno hujus sæculi decimo habita corruptis suffragantium animis Generalia comitia, subrogato supremo tribunali seu *Regia Commissione* Regni libertatibus adversa, abrogavit, & insuper inconsulto, imo & invito universo ferme Regno, & Ecclesia, Senatu & populo non minus violenter, quam subdole Ecclesie Regimen penitus immutarit. atque auctoritate contra subditorum privilegia, sibi arrogata eis Liturgiam, & detestandos Canones obtruderit. Quocirca a Rege petebant, ut abrogatis omnibus hisce innovationibus Religionem pristinae puritati restitueret. Postmodum conventionem nuper initam, ac juramento firmatam velut legitimam venditare nitebantur, asserentes, quod insuperhabitis eorum precibus, violatisque populi privilegiis ad eam fuissent coacti, cum tamen in Scotia utpote Regno Monarchico, Regum jura a populi juribus haud separari possent, proinde ita Regi obedire tenerentur, ut tamen vicissim Rex populi libertates factas servare obstringeretur: denique hac sua con-

conventionem Regem nequaquam suis Sæc. XVII.
 juribus exuere, sed duntaxat prohibere A. C. 1638.
 intenderent, ne sua jura latius; quam
 legibus concessum extenderet: Ad tan-
 tam verborum petulantiam exuto semel
 sacramento, subditos contra Regem
 suum incitabat fanaticus sectæ furor,
 & factiosæ multitudinis potentia; de-
 ficientibus enim a Rege potissimis Pu-
 ritanis indies magno numero novi ac-
 cesserant conjurati, conciliante præser-
 tim societates, mentium & inquietu-
 dinis similitudine.

Nihilominus Carolus Rex seditiosos
 adhuc æquitatis rationumque pondere
 ad obsequium revocare nitebatur, eis-
 dem exponens, quod sub falso violati
 juris obtentu sese rebellionis reos effi-
 cerent, ac conventioni suæ Regni juri-
 bus adversæ subscribendo, auctoritatem
 nullis legibus concessam, imo potius
 contrariam sibi arrogarent, nec de pes-
 sumdatis populi legibus querendi an-
 sam haberent, cum nequaquam de do-
 ctrina, sed duntaxat Ecclesiæ disciplina
 ageretur, Episcopatus autem in Scotiæ
 Ecclesia a tempore omnem memoriam
 excedente stabilitus, & nonnisi intro-
 ducta Lutheri reformatione labefacta-
 tus fuerit, e contrario autem Presby-
 terorum Regimen duntaxat Generalium
 comitiarum, quorum sine Senatus as-
 sensu

Sæc. XVII. fensu nulla vis esset, auctoritate inva-
A. C. 1638. luerit: ab anno autem millesimo quin-
 gentesimo sexagesimo primo usque ad
 annum nonagesimum secundum nun-
 quam ejusmodi comitia a Senatu fue-
 rint approbata, & si postmodum ap-
 probata fuissent, Senatus utpote uni-
 versam repræsentans Nationem priora
 Senatus decreta irritare potuerit: „si
 „autem, addebat Rex, juxta Puritanos,
 „Senatus anno præfato Episcopatum
 „abrogare, jure potuit, cur eidem Se-
 „natui anno Christi millesimo sexcen-
 „tesimo duodecimo Presbyterianum Re-
 „gimen abolendi jus denegatur? Sive
 „ro comitiis generalibus absolutam in
 „Religionis negotia auctoritatem ven-
 „dicant, hæc ipsa auctoritas vel est ei
 „naturalis, vel recens acquisita? non
 „primum; nam ante reformationem
 „ejusmodi comitia ex solis Prædican-
 „tibus, exclusis Episcopis conflata igno-
 „rabantur, si vero fuit recens acquisita,
 „ergo illam hæc comitia primum a Na-
 „tione, id est a Rege & Senatu acqui-
 „vere, proin Senatui subjecta sunt, præ-
 „cipue, cum nullum exstet decretum
 „irrevocabile, quo unquam tam ampla
 „auctoritas hisce comitiis a Senatu fuisset
 „attributa. Immerito etiam Puri-
 „tani quererentur de nova Liturgia, per-
 „inde acsi per eam sensim ad Papismum
 „indu-

inducerentur, cum illa ab Episcopis, Sæc. XVII.
 qui pro tuenda Protestantium Reli- A. C. 1638.
 gione martyrium subiere, fuisset con-
 cinnata, & ipsemet Jacobus Rex illam
 in Scotiæ Regnum invehere, jamjam
 optasset, utpote ad populi proventum,
 & decentiorem Dei cultum peroppor-
 tunam, & destructivam illius corru-
 ptelæ, qua antea ex Prædicantibus
 quilibet pro suo arbitrio precatiuncu-
 las non sine crebris absurditatibus con-
 sarcinarit „

Flocci habebantur hæ Regis ratio-
 nes, quocirca Hamiltonum Marchio-
 nem natione Scotum, die trigesima
 Maij in Scotiam eo fine ablegabat,
 ut populum ad Regis obsequium redu-
 ceret. Hunc vero Puritani non modo
 remissius exceperunt, sed insuper navim
 armis onustam, quam Rex pro mu-
 nienda Edinensi arce in Scotiam trans-
 miserat, intercipere parabant; a Regiis
 tamen præpediti, arcis fores, ne ar-
 ma inferri possent, obsederunt, seque
 armis, quæ duobus navigiis advecta
 erant, munierunt. Hanc tamen inju-
 riam Hamiltonus adhuc dissimulandam
 ratus, convocatis Puritanis die octava
 Julii hæc proposuit I. in Regis obse-
 quium redirent II. suæ conventioni nun-
 tium mitterent. III. Et qua ratione sibi a
 Rege satisfieri vellent, indicarent: ad
 hæc

Sæc. XVII. hæc illi reponerent, se nunquam a Re-
 A. C. 1638. gis obsequio defecisse, suæ autem con-
 ventioni, non minus firmiter, quam
 suo Baptismo institutos, ac denique
 generalia se petere comitia. Percepta
 hac responsione Marchio, ut seditiosos
 proposita Regis indulgentia placaret,
 Regium diploma in foro promulgari
 iussit, quo Carolus Rex pollicebatur,
 quod Protestantium sectam semper tueri
 velit, dummodo Scoti in Regis obse-
 „quium redirent, & Liturgiam recipere-
 „rent, quam tamen sicut & Canones
 „non alia ratione, quam *legibus consona*
 „& ab omnibus Religionis, legumque
 „Regni innovationibus experte obler-
 „vari velit, ac propterea cuncta Sena-
 „tus decreta hac de re, necnon circa
 „supremam commissionem facta irritet,
 „cunctaque *ex Senatus sui consilio* dispo-
 „nere, nil legibus adversum admittere,
 „sed ad firmandam Religionem in hunc
 „usque diem adoptatam, & ad stabi-
 „liendum Ecclesiæ Regimen proxime
 „Parlamentum vel generalem Synodum
 „indicere decreverit., Vix hoc diplo-
 „ma in Edinensi foro fuerat promulga-
 „tum, cum illico conjurati in eodem foro
 „declarationem, responsi loco, affige-
 „rent, cujus summa hæc est: „Unico
 „hoc diplomate ad nutum revocabili
 „haud satis securitati nostræ cautum est:
 „sine

sine ambagibus comitia generalia & Parliamentum, quin tamen Rex illud convocet, petimus, simulque reclamamus, quod Rex querelas nostras nonnisi frivolos timores, nos vero rebelles appellitet, Episcopis e contrario innovationes in usum deducendi libertatem relinquat, ac *per rationem legibus consonam* nonnisi novas hasce leges, dissidiorum fomites intelligat, nec supremam Commissionem abolere, sed duntaxat eam *juxta Senatus sui consilium* instituere pollicitus sit, proin nova tribunalia Ecclesiastica sine Parliamenti & Synodorum approbatione erigendi jus sibi, suoque Senatui arroget. Nihilominus Rex Hamiltono, qui Sectariis favere credebatur, revocato, ipsemet in Scotiam die decima nona Augusti contendit, spe fretus, sua praesentia rebelles facilius in obsequium reverfuros: ast hi ab eo temporis articulo Liturgiæ & Canonum abrogationi importunius insistebant.

§. LXXIV.

Glascuana Synodus a Puritanis habita.

Comperta rebellium pervicacia Spots-Rusworth
 wodus Archiepiscopus, Episcopo-Vol. II.
Hist. Eccles. Tom. LX. R rum-